

imperializmu niemieckiego, szczególnie jego ekspansji na wschodzie, w czasie wojny członek Komitetu „Wolne Niemcy” działającego na terenie ZSRR.

W imieniu promowanych podziękował prof. dr W. Chotkiewicz i prof. dr J. Suszko. W dniu następnym na wydziałach odpowiadających ich specjalnościom doktorzy honorowi wygłosili odczyty.

Również 9 maja, w godzinach popołudniowych, nastąpiło otwarcie sesji naukowej pt. *Model i perspektywy rozwoju socjalistycznych szkół wyższych w Polsce*, na którą przybył m. in. wiceminister oświaty i szkolnictwa wyższego, W. Drapich. W pierwszym dniu obrad referaty wygłosili: dyrektor Instytutu Zachodniego, prof. dr W. Markiewicz (*Uniwersytet w państwie socjalistycznym*), doc. dr J. Ziółkowski (*Miejsce uniwersytetu w systemie szkolnictwa wyższego i życia naukowego kraju*), doc. dr K. Golankiewicz (*Struktura uniwersytetu a potrzeby praktyki*). W drugim dniu sesji wygłoszono następujące referaty: *Baza materiałowa i wyposażenie techniczne nowoczesnego uniwersytetu* (prof. dr M. Wiewiórowski), *Miejsce studentów w modelu socjalistycznego uniwersytetu* (mgr Z. Jaśkiewicz, mgr E. Mielcarek), *Uniwersytet i jego absolwenci* (dr S. Sołtysiński, mgr M. Chmara).

Barwnym akordem zamykającym obchody jubileuszowe poznańskiej uczelni były Igrzyska Żakowskie, zorganizowane w dniach 10 - 11 maja, w których brało udział całe środowisko akademickie miasta.

Małgorzata Waller

20-LECIE DEUTSCHES WIRTSCHAFTSINSTITUT W BERLINIE

W dniach 28 - 30 maja 1969 r. berliński *Deutsches Wirtschaftsinstitut (DWI)* obchodził 20-rocznicę swej działalności. Jest to czołowy ośrodek naukowy NRD specjalizujący się w badaniach nad współczesnym imperializmem, szczególnie zaś nad ekonomicznymi, politycznymi i ideologicznymi przejawami państwowo-monopolistycznego kapitalizmu Niemiec zachodnich.

Instytut utworzono na podstawie decyzji Sekretariatu Niemieckiej Komisji Gospodarczej dla radzieckiej strefy okupacyjnej dnia 1 czerwca 1949 r. Już w lutym 1950 r. wyszedł pierwszy numer organu DWI — „*Berichte des deutschen Wirtschaftsinstitut*” — miesięcznika, który ukazuje się regularnie do chwili obecnej, prezentując dorobek naukowy Instytutu i podejmując tym samym ważką aktualną problematykę ekonomiczno-polityczną. Tak np. w początkach lat 50-tych dużą wagę przywiązywano do badań procesów monopolizacji w Niemczech zachodnich. Znalazło to wyraz w syntetycznym opracowaniu opublikowanym w 1955 r. pt. *O koncentracji kapitału w Niemczech zachodnich (Zur Konzentration des Kapitals in Westdeutschland)*. Dużo uwagi poświęcał następnie DWI zagadnieniu roli kapitałów amerykańskich w NRF. Już we wrześniu 1950 r. ukazał się artykuł pt. *Zdyferencjonowana amerykańsyzacja zachodnioniemieckiego przemysłu (Die differenzierte Amerikanisierung der westdeutschen Industrie)*, zaś w kwietniu 1951 r. opublikowano wyniki badań na temat udziału firm amerykańskich w zachodnioniemieckich przedsiębiorstwach (*Amerikanische Beteiligung an westdeutschen Unternehmungen*). Wiele opracowań DWI poświęcone było ogólnemu rozwojowi gospodarczemu Niemiec zachodnich. Warto tu szczególnie zwrócić uwagę na sprawozdanie DWI nr 1/2 z 1956 r. zatytułowane *Struktura i rozwój gospodarki Niemiec zachodnich (Struktur und Entwicklung der Wirtschaft in Westdeutschland)* poświęcone krytycznej analizie tzw. cudu gospodarczego w NRF.

Znamienne przemiany profilowe i organizacyjne, jakie nastąpiły w DWI na początku lat sześćdziesiątych znalazły także swój wyraz w publikacjach Instytutu.

Obok zagadnień ekonomicznych coraz większą rolę zaczynają w nich odgrywać problemy politycznych i ideologicznych aspektów rozwoju kapitalizmu w Niemczech zachodnich. W tym też czasie poza sprawozdaniami naukowymi *DWI* zaczynają się ukazywać także kwartalne zeszyty naukowe („*DWI-Forschungshefte*”) zawierające kompleksowe opracowania szczególnie ważnych i aktualnych tematów. Dotyczą one trzech podstawowych grup problemowych: 1) zmieniającej się sytuacji ekonomicznej i politycznej NRF na tle rewolucji naukowo-technicznej; 2) badania struktury władzy zachodniemieckiego systemu państwowo-monopolistycznego; 3) procesów kapitalistycznej integracji w Europie zachodniej.

W uznaniu dotychczasowych osiągnięć naukowych *Deutsches Wirtschaftsinstitut*, na podstawie decyzji Biura Politycznego KC *SED* z dnia 22 października 1968 r., został mianowany instytutem wiodącym w dziedzinie badań nad współczesnym imperializmem.

Instytut Zachodni utrzymuje z *DWI* bliskie i przyjazne kontakty, wyrażające się w coraz szerzej rozwijanej współpracy. Przybiera ona formy wymiany publikacji, bezdewizowej wymiany pracowników naukowych, wzajemnych konsultacji, udziału w sesjach naukowych i wspólnych publikacji ich wyników itp. W najbliższych latach można oczekiwać dalszego rozszerzenia tych kontaktów.

W naukowym kolokwium i uroczystościach związanych z 20-rocznicą działalności *DWI*, z ramienia Instytutu Zachodniego uczestniczył wicedyrektor, dr Z. Nowak. Złożył on kierownikowi niemieckiej placówki życzenia dalszych cennych osiągnięć naukowych.

Z. N.